30/04/2024

VM / Vero-osasto

Eduskunta / Valtiovarainvaliokunnan verojaosto

Hallituksen esitys eduskunnalle arvonlisäverolain muuttamisesta (32/2024 vp)

Valtiovarainvaliokunnan verojaosto on pyytänyt valtiovarainministeriön vero-osastolta vastinetta hallituksen esitystä HE 32/2024 vp koskeviin kirjallisiin lausuntoihin.

Ahvenanmaan maakunnan hallitus, Verohallinto, Elinkeinoelämän Keskusliitto EK ry, Keskuskauppakamari, Suomen Ohjelmatoimistot ja Agentit ry, Suomen Tilintarkastajat ry ja Veronmaksajain Keskusliitto ry ovat antaneet verojaoston pyynnöstä lausunnot.

Lausunnoissa suhtauduttiin yleisesti esitykseen myönteisesti.

Ahvenanmaan maakunnan hallitus totesi lausunnossaan suhtautuvansa myönteisesti esitykseen. Ahvenanmaan maakunnan hallitus piti hyvänä valmisteluvaiheessa esityksen säännöskohtaisiin perusteluihin tehtyjä täsmennyksiä, jotka koskevat verotuspaikkasäännöksen sanamuotoja ja alennetun verokannan soveltamisalaa.

Verohallinnon mukaan lainsäädäntömuutoksilla on vaikutuksia ainoastaan Verohallinnon ohjeistukseen. Verohallinnolla ei ole huomautettavaa ehdotuksiin.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK kannatti lausunnossaan esitystä. Hallituksen esityksessä mainitaan, ettei liikuntapalveluihin sovellettavan alennetun verokannan soveltamisala kapene. Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n mukaan liikunnan tukemiseksi alennetun verokannan soveltamisalan laajempaa soveltamista olisi hyvä selvittää tarkemmin.

Keskuskauppakamari totesi lausunnossaan, että esitys on huolellisesti valmisteltu ja esitysluonnokseen lausuntokierroksella annettu palaute on huomioitu tarkoituksenmukaisesti lopullisessa esityksessä. Keskuskauppakamari suhtautuu esitykseen myönteisesti, eikä sillä ole huomautettavaa esityksen yksityiskohdista.

Suomen Ohjelmatoimistot ja Agentit ry totesi lausunnossaan kannattavansa virtuaalitapahtumien alennettua verokantaa ja katsoi lakimuutoksessa otetun huolellisesti huomioon kaikki asianmukaiset näkökohdat. Lausunnossaan Suomen Ohjelmatoimistot ja Agentit ry toi toisaalta esille huolensa suunnitelmista korottaa tapahtuma-alaa koskevaa alennettua verokantaa.

Suomen Tilintarkastajat ry:n lausunnon mukaan suoratoisto tulisi määritellä. Lisäksi Suomen Tilintarkastajat ry ehdotti lausunnossaan, että hallituksen esityksessä voitaisiin todeta, että kaikkiin urheilu- ja liikuntatunteihin sovelletaan alennettua verokantaa liikkeen voimasta ja näyttävyydestä riippumatta.

Veronmaksajain Keskusliiton lausunnon mukaan esitykseen ja sen perusteluihin on valmisteluvaiheessa tehty tarpeellisia selkeyttäviä täsmennyksiä, eikä Veronmaksajain Keskusliitolla ole huomautettavaa esityksen sisällöstä. Veronmaksajain Keskusliitto pitää direktiivin voimaansaattamista tärkeänä ja puoltaa esityksen hyväksymistä.

Valtiovarainministeriö toteaa kunnioittavasti seuraavaa:

1. Suoratoisto

Suomen Tilintarkastajat ry:n lausunnossa kiinnitettiin huomiota suoratoiston määritelmään ja tarpeeseen ottaa ainakin hallituksen esityksessä selvä kanta siihen, ettei esitysluonnoksessa kuvailtua seuraavaa nykytilannetta ole tarkoitus muuttaa: ”Jos kuitenkin esimerkiksi suoratoistona verkossa lähetettävään urheilutapahtumaan hankittu pääsylippu oikeuttaa katsomaan saman tapahtuman myös tallenteena jälkikäteen rajoitetun ajan, ei tämän ole katsottu verotuskäytännössä estävän tapahtuman pitämistä kulttuuri- ja viihdetilaisuutena.”

Valtiovarainministeriön vero-osasto:

Hallituksen esityksessä on todettu, että arvonlisäverodirektiivi ei verokantadirektiivillä tehtyjen muutosten jälkeenkään sisällä suoratoiston määritelmää. Sen varmistamiseksi, että arvonlisäverolaki on yhdenmukainen direktiivin sääntelyn kanssa, arvonlisäverolakiin ei myöskään ehdoteta sisällytettäväksi tällaista määritelmää.

Suoratoiston määritelmää on avattu esityksen säännöskohtaisissa perusteluissa, joissa todetaan, että suoratoistolla tarkoitettaisiin tapahtumien tietosisällön lähettämistä samanaikaisesti kohteena olevan tapahtuman tai ilmiön kanssa. Jotta palvelu voitaisiin katsoa suoratoistona lähetettäväksi tapahtumaksi, tulisi kyse olla tapahtuman tai esityksen tarjoamisesta yleisölle suoratoistona niin sanottuna live-striimauksena. Suoratoiston käsitettä on lisäksi kuvattu esityksen jaksossa 3.2.3 muun muassa seuraavasti: Suoratoiston (myös striimaus, engl. streaming) yleisen määritelmän mukaan kyseessä on internetin verkkosisällön sisältöpalveluiden tiedonsiirtotapa. Esimerkiksi tapahtuman järjestäjä voi lähettää suoraa verkkolähetystä tapahtumastaan, kuten verkkoseminaarista,

urheiluottelusta tai konsertista. Suoran verkkolähetyksen aineistoa saatetaan myös kommentoida reaaliaikaisesti. Suora verkkolähetys on mahdollista esimerkiksi mobiililaitteilla, jolloin voidaan puhua mobiilisuoratoistosta.

Edellä todettuun nähden vero-osasto toteaa, että suoratoiston määritelmää on hallituksen esityksessä avattu riittävästi ja käytännön soveltamista ohjaavin esimerkein. Suomen Tilintarkastajat ry:n esittämä täsmennys ei näin ollen ole tarpeen.

2. Alennettujen verokantojen soveltamisala liikuntapalveluiden tarjoamiseen

Suomen Tilintarkastajat ry kannatti lausunnossaan sitä, että liikuntapalveluihin sovellettavaa alennettua verokantaa koskevan säännöksen sanamuotoa yhdenmukaistettaisiin vastaamaan direktiivin muotoilua. Suomen Tilintarkastajat ry:n mukaan hallituksen esityksessä tulisi todeta, että tämä sanamuoto ei anna enää mahdollisuutta määritellä verottomuutta liikkujien/urheilijoiden tason tai tavoitteiden perusteella, vaan kaikkiin urheilu- ja liikuntatunteihin sovelletaan alennettua verokantaa liikkeen voimasta ja näyttävyydestä riippumatta. Suomen Tilintarkastajat ry:n mukaan heidän näkemystään tukee Euroopan Unionin tuomioistuimen tuomio asiassa C-330/21, The Escape Center BVBA.

Valtiovarainministeriön vero-osasto:

Hallituksen esityksen jaksossa 2.1 todetaan, että direktiivin 98 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan alennettuja verokantoja saa soveltaa ainoastaan liitteessä III tarkoitettuihin ryhmiin kuuluvien tavaroiden luovutuksiin ja palvelujen suorituksiin. Esityksen säännöskohtaisten perustelujen mukaan 85 a §:n 1 momentin 3 kohdan sanamuotoa tarkistettaisiin vastaamaan verokantadirektiivillä muutetun arvonlisäverodirektiivin liitteen III kohdan 13 muotoilua. Kohdassa lueteltaisiin erilaiset urheilutapahtumiin, urheilulaitosten käyttöoikeuteen ja urheilu- tai liikuntatuntien tarjoamiseen liittyvät palvelut. Säännökseen tehtäisiin lisäksi direktiivin edellyttämä tarkennus siitä, että alennettua verokantaa sovellettaisiin sekä fyysisiin tapahtumiin paikan päällä että suoratoistona lähetettäviin urheilu- ja liikuntatapahtumiin ja -palveluihin.

Hallituksen esityksen jaksossa 3.2.3 todetaan lisäksi, että arvonlisäverolain kulttuuri-, viihde-, urheilu- ja vastaavien tapahtumien ja palvelujen alennettua verokantaa koskevaan säännökseen tehtäisiin sanonnallinen selkiytys, jolla säännöksen sanamuoto yhdenmukaistettaisiin direktiivin säännösten sanamuodon kanssa.

Nyt ehdotettu sääntely siis vastaisi direktiivin säännösten sanamuotoja. Säännöskohtaisissa perusteluissa on lisäksi tarkennettu, että uuden sääntelyn tarkoituksena ei ole kaventaa kyseisiin tapahtumiin ja palveluihin sovellettavan alennetun verokannan soveltamisalaa.

Vero-osasto toteaa, että esityksessä ei ole mahdollista tehdä yksityiskohtaisia arvioita tai antaa tarkempia soveltamisohjeita siitä, miten uusia säännöksiä

tullaan tulkitsemaan Unionin oikeuskäytäntöön nähden. Viime kädessä säännösten soveltamisala tulee näin ollen määrittymään verotus- ja oikeuskäytännössä.

Osastopäällikkö, ylijohtaja Terhi Järvikare

Erityisasiantuntija Tea Niiranen